

Afronding

Nu bij Opzij

[Samenleving / privacy](#)

De nieuwe paspoortwet

Nederland gaat in de uitvoering van de nieuwe paspoortwet verder dan Brussel eist. Wordt de kans op misbruik van de persoonsgegevens daarmee niet te groot?

‘Je zult mij niet horen zeggen dat Nederland een politiestaat is. Maar dit zijn instrumenten van de politiestaat,’ zegt hoogleraar computerbeveiliging Bart Jacobs. Het gaat over de nieuwe Paspoortwet. Elk reisdocument zal vanaf 21 september voorzien zijn van een vingerafdruk van de houder.

Deze wordt opgeslagen op een chip in het paspoort. De nieuwe Paspoortwet sluit aan bij een Europese verordening uit 2004, waarbij de lidstaten hebben afgesproken reisdocumenten te voorzien van biometrische kenmerken om identiteitsfraude tegen te gaan. Nederland gaat in de uitvoering van deze verordening verder dan Brussel eist. De vingerafdrukken worden opgeslagen in een centrale database die, onder bepaalde voorwaarden, beschikbaar is voor justitieel onderzoek. Jacobs: ‘Dit soort centrale administraties geven een enorme macht aan de overheid. Zit er over vijftientig jaar nog een kabinet dat zich precies aan de afspraken houdt? Ik heb niet zo’n vertrouwen in de overheid op de lange termijn. En historisch gezien is dat ook verstandig.’

Ook Annemarie Sprokkereef, biometrie-expert en oud-rechercheur, waarschuwt voor de ‘glijdende schaal’. ‘Theoretisch kan de overheid straks precies weten waar je geweest bent. Je laat namelijk overal vingerafdrukken achter. Wie zegt dat de wet straks niet wordt opgerekt en de gegevens voor andere doeleinden worden gebruikt?’

Ank Bijleveld, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken: ‘Je moet dergelijke afwegingen maken vanuit de inhoud. Je kunt toch stemmen op mensen waar je vertrouwen in hebt?’

- De angst voor toekomstig misbruik van de opslag van de gegevens doet denken aan een uitspraak van minister van Wonen, Wijken en Integratie Eberhard van der Laan (PvdA), vorige week in Het Parool. Bij zijn aantreden overwoog van der Laan etnische registratie voor criminele Marokkanen en Antillianen in te voeren. Maar het optreden van de PVV tijdens Kamerdebatten doet hem daar nu aan twifelen: ‘Moet ik helpen de elektronische kaartenbak aan te leggen voor een eventueel misbruik later?’

Door **Maurits Martijn** / 23 juni 2009 /

Vind ik leuk

0

Vrij Nederland op iPad

Download de app nu

Detective & Thrillergids 2011

Te koop in de webwinkel

Rijksoverheid

U bevindt zich hier: [Home](#) > [Alle onderwerpen](#) > [Paspoort en identificatie](#) > [Vraag en antwoord](#) > [Wat zijn biometrische kenmerken in een paspoort of identiteitskaart?](#)

Vraag en antwoord

Wat zijn biometrische kenmerken in een paspoort of identiteitskaart?

Biometrische kenmerken zijn unieke persoonsgebonden kenmerken, waarmee de identiteit is te controleren. Biometrische kenmerken kunnen zowel lichaamskenmerken (zoals een vingerafdruk, gezichtsopname of irisscan) zijn als gedragseigenschappen (zoals schriftherkenning of stemgeluid). Het paspoort en de identiteitskaart bevatten 2 biometrische kenmerken: gezichtsopname en vingerafdrukken.

Gezichtsopname en vingerafdrukken in chip paspoort en ID-kaart

De gezichtsopname en vingerafdrukken worden in een chip opgeslagen in het paspoort of de identiteitskaart. Opname van deze kenmerken zorgt dat beter is te controleren of het reisdocument wel echt toebehoort aan de persoon die het gebruikt.

Gemoedsbezwaren tegen biometrische kenmerken

De Grondwet en de internationale regelgeving verplichten de wetgever rekening te houden met principiële en levensbeschouwelijke bezwaren tegen het opnemen van biometrische kenmerken in een reisdocument. Maar dit mag niet het maken van een veilig identiteitsdocument in de weg staan. Het is immers van groot maatschappelijk belang dat fraude en misbruik van reisdocumenten wordt voorkomen. Daarom is geen uitzondering mogelijk voor mensen met gemoedsbezwaren.

venster sluiten

Vingerafdruk in paspoort veel te snel ingevoerd

Irene de Pous - 29/02/12, 05:34

De afname van een vingerafdruk voor een biometrisch paspoort. © ANP

Nederland heeft het biometrisch paspoort overhaast ingevoerd. De technische moeilijkheden van het massaal afnemen van vingerafdrukken zijn structureel onderschat. Het resultaat is een systeem dat niet doet waarvoor het is bedoeld, namelijk het bestrijden van fraude.

Dat concludeert hoogleraar en beleidsadviseur Roel Bekker, die in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken onderzoek deed naar de invoering van het biometrisch paspoort en de besluitvorming hierover tussen 1998 en 2011. Zijn bevindingen zijn deze week aan de Tweede Kamer aangeboden. Minister Spies beraadt zich op een reactie.

Uit proeven na de invoer blijkt dat bij het lezen van de vingerafdrukken in meer dan 20 procent van de gevallen een 'mismatch' ontstaat. Het apparaat zegt dan dat de vingerafdruk niet overeenkomt met die op het paspoort, terwijl dit wel het geval is. Het nieuwe paspoort kwam vorig jaar onder vuur toen topambtenaren waarschuwingen bleken te hebben genegeerd over de veiligheidsrisico's van het biometrisch paspoort en de centrale opslag van vingerafdrukken. Toenmalig minister Donner besloot daarop centrale opslag uit te stellen.

Onder druk

De aanslagen van 11 september 2001 hebben de besluitvorming over het paspoort onder druk gezet, schrijft Bekker. Privacyargumenten verdwenen naar de achtergrond en besluiten werden genomen voordat de techniek voldoende was getest. Ruimte voor kritiek was er niet.

'Door de terreurdreiging moest het systeem in hoog tempo worden ingevoerd', zegt Bekker. 'Maar het gebruik van vingerafdrukken om verdachten van misdrijven op te sporen is iets anders dan het massale gebruik voor paspoorten. Nederland wilde voorop lopen.'

Sinds 2009 moet iemand die een paspoort of identiteitsbewijs aanvraagt een vingerafdruk afgeven. Dit is op Nederlands initiatief in Europees verband afgesproken om 'lookalike-fraude' - reizen met een paspoort van iemand op wie men lijkt - aan te pakken. De afdruk wordt opgeslagen in een chip op het paspoort.

Er lopen ten minste zeven rechtszaken van 'vingerafdrukweigeraars' tegen hun burgemeester, in verschillende stadia. Zij eisen een paspoort of identiteitsbewijs zonder hun vingerafdruk af te hoeven geven, omdat dit een inbreuk is op hun privacy.

Lees meer over dit onderwerp in de Volkskrant van vandaag.

De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden.

aanvragen, anders van de zomer niet op #vakantie! (@Wijkservicecentrum Vleuten-De Meern) t.co/PPkYdskg 27 seconden geleden

@richardbleb: Bijna weer legaal #Paspoort (@Gemeentehuis Emmen) t.co/v6rZA28L ongeveer 1 uur geleden

@GreenGinie: RT @Ivan_Bart: #FF voor GreenGinie. Verbinder en groene ambities. Dankzij haar waarschijnlijk nieuwe klant #Paspoort mee ongeveer 1 uur geleden

@twitpapier: @Lawnmusic levert wel übercute foto op soms #Paspoort t.co/TxtMx2un ongeveer 1 uur geleden

@Ivan_Bart: #FF voor GreenGinie. Verbinder en groene ambities. Dankzij haar waarschijnlijk nieuwe klant #Paspoort mee ongeveer 1 uur geleden

@Lampones: En nu wachten #Paspoort t.co/jOL6mEY 2 uur geleden

Het biometrisch paspoort is te snel ingevoerd in Nederland. Dat concludeert hoogleraar en beleidsadviseur Roel Bekker. Volgens hem zijn de technische moeilijkheden van het massaal afnemen van vingerafdrukken structureel onderschat. Fraude is nog steeds mogelijk, terwijl het paspoort dit juist moest voorkomen.

Bekker deed onderzoek naar de invoering van het paspoort in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Uit proeven is gebleken dat bij het lezen van de vingerafdrukken in meer dan 20 procent van de gevallen mislukt. De vingerafdruk komt dan niet overeen met het paspoort.

Volgens Bekker hebben de aanslagen van 9/11 de besluitvorming van het paspoort onder druk gezet. Privacy werd minder belangrijk en besluiten werden genomen voordat de techniek voldoende was getest. Ook ontstond er discussie over de opslag van de vingerafdrukken. "Door de terreurdreiging moest het systeem in hoog tempo worden ingevoerd", zegt Bekker. "Maar het gebruik van vingerafdrukken om verdachten van misdrijven op te sporen is iets anders dan het massale gebruik voor paspoorten. Nederland wilde voorop lopen."

V. van den Broek | 29 feb 2012 | 08:59 Reageer (33)

GERELATEERD

Reaguursels

ik heb nog een tijdschriftartikel van een jaar of vijf zes geleden waar precies in beschreven staat hoe je vingerafdrukken kunt veranderen zonder medische ingreep, en dan hebben we het nog niet over het hacken van de database gehad.
 topownedomottopowne | 29-02-12 | 09:03 | niet ok!

-weggejorist en opperot-
 DrewPeacock | 29-02-12 | 09:03 | niet ok!

Je verwacht het niet...
 kapotte_stofzuiger | 29-02-12 | 09:05 | niet ok!

-weggejorist-
 DrewPeacock | 29-02-12 | 09:06 | niet ok!

nee, tweede
 fallus.erectus | 29-02-12 | 09:07 | niet ok!

Is ons allemaal weleens overkomen...
 MichieldaMutter | 29-02-12 | 09:10 | niet ok!

privacy; wat is dat?
 tjikkensjif | 29-02-12 | 09:10 | niet ok!

Het biometrisch paspoort kwam niet te vroeg, het biometrisch paspoort is misdadig. Wij zijn vrije burgers, wij zijn er niet voor de overheid. De overheid is er voor ons. Het biometrisch paspoort is een duidelijk symbool van de anti-democratische regentenkliek die in Nederland de macht heeft.
 Tarak | 29-02-12 | 09:12 | niet ok!

HEADLINES

- ACTUEEL**
- 11:59 Top die kop!
 - 11:53 Timmermans: PvdA niet integer
 - 11:44 'Escorts in illegaliteit'
 - 11:29 Vreemdgaan vergroot kans hartaanval
 - 11:16 Syrisch leger valt wijk Homs binnen
 - 11:14 Bejaarden moeten folderen
 - 11:04 Beleid tegen dikkerdjes inconsequent
 - 11:03 Kapitein Concordia botste eerder
 - 10:59 Voetballers moeten zelf eten betalen
 - 10:44 'Italië kan terug naar A-rating'

jobrapic
 Nieuwe vacatures voor
 interieurbouw
 in nederland

POPULAIR

- 240 'Hijab toestaan in vrouwenvoetbal'
- 111 PVV: Moslimterroristen in Europarlement
- 95 'Friso onderweg naar Londen'
- 92 Celstraf wegens beledigen islam
- 91 Studente verbrand door shotje
- 84 'Verdachte meislus geprostitueerd'
- 79 Geen loonsverhoging ambtenaren
- 75 Mannen kunnen niet rijden
- 70 '95 procent ambtenaren incompetent'
- 65 Plan voor 'hufferwoningen' in Helmer

Geldigheid identiteitskaart buiten de EU

Het is voorlopig gewoon mogelijk om met de Nederlandse identiteitskaart naar een aantal landen te reizen die geen lid zijn van de Europese Unie. Dit ondanks berichten in de media dat dit niet meer kan.

Huidige situatie

De Nederlandse identiteitskaart is een officieel reisdocument op grond van de Paspoortwet en is een geldig reisdocument voor alle lidstaten van de Europese Unie, maar ook voor Andorra, Liechtenstein, Monaco, Noorwegen, San Marino, Turkije, IJsland en Zwitserland. Deze landen staan ook op de achterkant van de Nederlandse identiteitskaart vermeld.

Nieuwe wetgeving in voorbereiding

De Nederlandse regering werkt aan een wetsvoorstel waarin **nieuw uit te geven** Nederlandse identiteitskaarten (zonder in de chip opgeslagen vingerafdrukken) geen officieel reisdocument meer zijn.

Volgens planning moet het wetsvoorstel medio 2012 voor advies aan de Raad van State van het Koninkrijk voor worden gelegd. Daarna moet het wetsvoorstel ingediend en behandeld worden bij/in de Tweede en Eerste Kamer. Alle identiteitskaarten die tot dat moment worden uitgegeven, blijven geldig als reisdocument in de hierboven genoemde landen.

Met de Nederlandse identiteitskaart die na inwerkingtreding van het wetsvoorstel wordt uitgegeven, kan op grond van Europese regelgeving binnen de lidstaten van de Europese Unie gereisd worden. Of het dan ook mogelijk blijft met de Nederlandse identiteitskaart naar Andorra, Liechtenstein, Monaco, Noorwegen, San Marino, Turkije, IJsland en Zwitserland te reizen, zal worden onderzocht.

Delen

Meer

Zorgen over inzage VS in biometrische gegevens

Door **Joost Schellevis**, vrijdag 3 februari 2012 19:18, views: 23.998

D66 heeft Kamervragen gesteld over de opslag van paspoortgegevens. Omdat een bedrijf met Amerikaanse vestigingen de gegevens verwerkt, kan de Amerikaanse overheid mogelijk bij de biometrische gegevens voor het paspoort.

Volgens D66-Kamerlid Gerard Schouw bestaat het gevaar dat de Amerikaanse regering gegevens kan opvragen uit de database van het bedrijf dat onder meer Nederlandse paspoorten maakt. Daardoor zouden biometrische gegevens die door het bedrijf worden verwerkt voor de productie van de data, door de Amerikaanse regering kunnen worden opgevraagd.

Op de paspoorten staan onder meer een digitale gezichtsscan en vingerafdrukken. Om die op het paspoort te plaatsen, moeten ze tijdelijk worden opgeslagen. De paspoorten worden gemaakt door Morpho, onderdeel van de Safran Group. Omdat de Safran Group vestigingen in de Verenigde Staten heeft, valt het onder de Patriot Act. Daardoor moet het van de Amerikaanse overheid gegevens uit databases overdragen als daar om wordt gevraagd, zelfs als deze buiten de Verenigde Staten zijn opgeslagen.

Wanneer de Haarlemse vestiging van Morpho dus een verzoek krijgt om biometrische gegevens van Nederlanders over te dragen aan de Verenigde Staten, zou het daar op grond van de Patriot Act aan moeten voldoen. Kamerlid Schouw vraagt minister Liesbeth Spies van Binnenlandse Zaken of ze daarvan op de hoogte is. Ook wil Schouw weten of Morpho dergelijke verzoeken heeft gehad en of de Nederlandse overheid daaraan heeft meegewerkt.

De Patriot Act is omstreden. De wet, bedoeld om terrorisme tegen te gaan, zou een forse inperking van de burgerrechten tot gevolg hebben. In het afgelopen jaar ontstond in Europa de nodige kritiek, omdat op grond van de wet gegevens uit Europese databases kunnen worden gevorderd wanneer een dienstverlener zijn hoofdkantoor of een vestiging in de Verenigde Staten heeft.

Volgens nieuwe Europese wetgeving krijgen bedrijven die op verzoeken van de Amerikaanse overheid ingaan sancties. Als ze echter niet op zo'n verzoek ingaan, krijgen ze ook sancties, maar dan van de Amerikaanse overheid. De SP vindt dat ongewenst, schreef Webwereld eerder deze week, en wil dat het kabinet ervoor zorgt dat de Amerikanen überhaupt niet langer Nederlandse gegevens kunnen vorderen. Overigens kan de Amerikaanse overheid dan nog steeds via een zogenoemd rechtshulpverzoek gegevens opvragen, maar daarvoor moet het samenwerken met de Nederlandse Justitie.

Reacties

« 1 2 3 »

Door **ApexAlpha**, vrijdag 3 februari 2012 19:23

Dit is een zeer terechte kamervraag! Voor hetzelfde geld gebeurt dit nu al.

Door **Simyager**, vrijdag 3 februari 2012 19:28

alu hoedje op

Wie zegt dat ze dat al nu niet aan het doen zijn? Maar voor eens zijn het wel terechte vragen over de veiligheid van het volk, ik ben aangenaam verrast. Meestal gebeurd er het tegenovergestelde.

Door **koelpasta**, vrijdag 3 februari 2012 21:31

'Kabinet moet einde maken aan datagraaien VS'

Gepubliceerd: Donderdag 2 februari 2012

Auteur: René Schoemaker

De SP wil dat het kabinet snel een einde maakt aan de mogelijkheid dat privédata van Nederlanders die is opgeslagen in datacenters, in handen komt van de Amerikaanse overheid.

De Tweede Kamerfractie van de Socialistische Partij wil naar aanleiding van [berichtgeving van Webwereld](#) over de gevolgen van de Amerikaanse anti-terreurwet Patriot Act weten hoe de ministers Spies en Opstelten willen voorkomen dat privacygevoelige informatie van Nederlandse burgers worden doorgegeven aan buitenlandse overheden.

Al eerder zijn beide ministers hierover aan de tand gevoeld. Dat gebeurde in september toen duidelijk werd dat bedrijven die clouddiensten aanbieden, zoals Microsoft en Google, konden worden gedwongen data die op hun servers staan door te geven aan de Amerikaanse autoriteiten als die daar met de Patriot Act in de hand om vroegen. Dit kan ondanks dat die data van niet-Amerikanen is en ondanks dat de servers staan in Europese datacenters.

BZK wilde Europa afwachten

Donner, voorganger van Spies, [zei vorig jaar](#) tegen de Tweede Kamer dat hij verwachtte dat nieuwe Europese regelgeving hieraan een einde zou maken. Die regelgeving, de Data Protection Regulation, is vorige week bekend geworden in een voorstel van de Europese Commissie, maar biedt bedrijven nog steeds geen bescherming tegen de Patriot Act.

In tegendeel zelfs, bedrijven die niet aan een Amerikaans verzoek voldoen omdat ze zich aan de Europese privacywetten willen houden, krijgen problemen met de Verenigde Staten, maar Eurocommissaris Reding heeft ook al laten weten dat als die bedrijven wel op het verzoek van de Amerikanen ingaan, ze sancties kunnen verwachten van de Europese Commissie. "Dat kan toch niet", reageert Tweede Kamerlid Ronald van Raak van de SP, die nu vragen heeft gestuurd naar beide ministers. "Aanbieders van clouddiensten komen zo in een onmogelijke positie."

Waar ligt de verantwoordelijkheid?

Van Raak vraagt de ministers ook naar hun mening over de opmerking van de woordvoerder van Reding dat het aan de bedrijven zelf is om de juridische situatie te analyseren en te besluiten hoe ze reageren op een dergelijk Amerikaans verzoek.

"Waarom laat u de bescherming van privacygevoelige informatie van Nederlandse burgers over aan commerciële bedrijven, die binnen de huidige verhoudingen niet kunnen voldoen aan de eisen van zowel de Verenigde Staten als die van de Europese Unie? Bent u het met mij eens dat u uiteindelijk verantwoordelijk bent voor de bescherming van privacygevoelige informatie van Nederlandse burgers? "

Relevante whitepaper: Transactie-informatie online opslaan

[Download](#)

Cloudconflict tussen EU en VS op scherp gezet

Gepubliceerd: Dinsdag 31 januari 2012

Auteur: René Schoemaker

Aanbieders van clouddiensten worden door de Europese Commissie juridisch aangepakt als zij data uitleveren aan de Amerikanen. Maar als zij weigeren legt de Verenigde Staten die bedrijven sancties op.

Dat is een van de gevolgen van de nieuwe Europese wet op de informatiebescherming, de Data Protection Regulation. Dat nieuwe wetsvoorstel beschermt niet tegen de zo geheten Patriot Act. Dat is een wet waarmee de Amerikaanse autoriteiten onder meer de overdracht van data kunnen eisen van Amerikaanse bedrijven, ook als die data is opgeslagen in in datacenters die op Europese bodem staan. Daardoor kunnen de Amerikanen, als de overheid daar opdracht toe geeft, graaien in de privé-informatie van Europeanen die bijvoorbeeld is opgeslagen op de servers van bedrijven als Google, Microsoft en Oracle.

Eurocommissaris Neelie Kroes zei maandag in [een toespraak bij een Microsoft-evenement](#) in Brussel dat het niet uitmaakt waar de cloud provider is gevestigd "in Madrid, Mumbai of Mountain View" en dat "onze regels voor de data moeten gelden". Met die regels bedoelt ze de nieuwe Data Protection Regulation. Het moet volgens Kroes niet uitmaken waar een Europeaan zijn data heeft opgeslagen, die data moet altijd onder de Europese wet- en regelgeving vallen.

Maar navraag bij Eurocommissaris Viviane Reding, verantwoordelijk voor de nieuwe [Data Protection Regulation](#), leert dat aanbieders van clouddiensten nog steeds in een juridische spagaat komen als zij worden geconfronteerd met een Amerikaans [verzoek om data te verstrekken](#).

'Bedrijven zoeken het maar uit'

Volgens Matthew Newman, woordvoerder van Reding, is het aan de bedrijven zelf om de "juridische situatie te analyseren" en te besluiten hoe te reageren op een dergelijk Amerikaans verzoek. Dat maakt dat die bedrijven hoe dan ook tegen juridische sancties aanlopen, of van de Amerikanen, of van de Europese Unie. "Bedrijven lopen het risico sancties opgelegd te krijgen door de autoriteiten die dat verzoek doen (als ze weigeren, red), of door de Europese Unie wanneer ze wel aan dat verzoek voldoen."

De Data Protection Regulation moet de nu geldende [Data Protection Directive](#) vervangen. De Directive is minder dwingend voor de Europese lidstaten dan de Regulation. De Directive gaf slechts een richting aan waarin de 27 lidstaten hun beleid op informatiebescherming moesten afstemmen, maar dat heeft geleid tot 27 verschillende soorten regelgeving. De Regulation moet zorgen dat in elke lidstaat dezelfde wet geldt. Dit voorstel van de Europese Commissie moet nog worden behandeld door het Europees Parlement.

Verzoeken tot dataoverdracht

In de nieuwe Regulation is een paragraaf opgenomen die handelt over de afwikkeling van verzoeken tot dataoverdracht door andere landen, zoals de Verenigde Staten, of India dat eveneens in het kader van terreurbestrijding graag zoveel mogelijk informatie wil hebben. In die paragraaf,

Recital 90 geheten, wordt data-overdracht alleen toegestaan als er "belangrijke gronden zijn van algemeen belang", dat geborgd moet zijn in Europese regelgeving of in wetten van het betreffende lidstaat van de Europese Unie. De Europese Commissie meldt daar zelf bij dat het die "belangrijke gronden van algemeen belang" nog verder moet specificeren.

De onzekerheid over de Patriot Act zit er in ieder geval bij internetbedrijven goed in. Volgens Newman heeft in aanloop naar de definitieve versie van de Data Protection Regulation een flink aantal bedrijven, uit Europa en daarbuiten, aan de Europese Commissie gevraagd om die juridische onzekerheden uit de weg te ruimen. Daarnaast is de kwestie diverse malen aangekaart door Europarlementariërs. Desondanks blijven de juridische onzekerheden ook onder de nieuwe regeling bestaan.

'Blijft onderwerp van gesprek'

Newman zegt dat de Europese Commissie "deze zaak nauwgezet blijft volgen" en dat het onderwerp van gesprek blijft in de overleggen met de Amerikaanse autoriteiten en de lidstaten. Lastig zal daarbij blijven dat bedrijven zoals Microsoft en Google bij een direct verzoek tot afgeven van data onder de Patriot Act tevens verplicht worden tot geheimhouding. Daarom is het niet duidelijk of en hoeveel maal al data door cloudleveranciers is doorgegeven aan de Amerikaanse autoriteiten.

De kwestie is ook aan de orde geweest in de Tweede Kamer. Minister Opstelten en zijn ambtgenoot Donner vonden in het najaar dat de zaak moest worden aangepakt door de Europese Commissie.

Relevante whitepaper: Optimaliseer het voordeel van Big Data

[Download](#)

BIJ DIT ARTIKEL ADVERTEREN?

'Ga niet met Amerikaanse cloudaanbieders in zee'

Gepubliceerd: Woensdag 14 september 2011

Auteur: Caroline van Soelen

Bedrijven en overheden moeten niet met Amerikaanse cloudaanbieders in zee gaan zolang de Verenigde Staten met beroep op de Patriot Act een greep kan doen in de data op Europese servers.

Dat zeggen experts naar aanleiding van een opgelaaid conflict tussen de Europese en Amerikaanse wetgeving voor bescherming van data.

Daarnaast moeten Europese bedrijven inspringen op de mogelijkheden die deze situatie met zich meebrengt.

"Dit kan een mooie mogelijkheid zijn voor cloud computing bedrijven in de Europese Unie om in te lopen op de markt. Zij kunnen veiligheid en privacy van data garanderen, zolang ze geen link hebben met de VS", zegt Jeanne Pia Mifsud Bonnici, adjunct-hoogleraar Europees technologierecht en de fundamentele rechten van de mens aan de universiteit Groningen.

Amerikanen graaien in clouddata

Cloud computing in Europa staat sinds kort onder druk door een conflict tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie over privacyrechten van gebruikers van data in Europa. De afgelopen weken laaide de discussie over de rechten en plichten van de Amerikaanse Patriot Act en de strijd met de Europese databeschermingswetgeving op.

Aanleiding was een waarschuwing van onder andere Microsoft dat het geen garantie kan geven dat de data veilig zijn binnen de EU voor de Amerikaanse wetgever. De Nederlandse politica Sophie In 't Veld van D66 diende samen met andere Europarlementariërs [vragen in](#) bij Eurocommissaris Reding over deze zaak.

Patriot Act hoger dan EU-wetten?

"De Patriot Act kan inderdaad EU data en privacy wetgeving overtroeven", zegt Nigel Murray, Managing Director van Huron Legal, een consultancy bureau in Londen en de Verenigde Staten. "Dit geldt echter alleen als de data opgeslagen zijn bij een Amerikaans (dochter)bedrijf, zoals het geval is bij Microsoft. Maar ook als data worden verplaatst naar de Verenigde Staten onder de Safe Harbour protocol of een Amerikaans rechtsbevel dan kunnen Amerikaanse toezichthouders de gegevens opvragen onder de Patriot Act. Meestal zonder dat de betrokkene er iets vanaf weet."

Volgens de Europese wetgeving is er echter niets vastgelegd over de bescherming van personen en data en veiligheid. "Zover reikt de EU-wetgeving op dat gebied niet. En kan men zich dus afvragen of de Patriot Act in strijd is met deze wetgeving", aldus Bonnici.

In de VS is graaien normaal

Binnen de Verenigde Staten is het niet ongebruikelijk dat bedrijven hun data prijs moeten geven volgens deze terrorismewetgeving. Zo moest het hostingbedrijf van Wikileaks dit jaar [haar data](#)

afstaan aan een Amerikaanse rechtbank, omdat het bedrijf als een bedreiging wordt gezien. Bij een Europees bedrijf levert dit echter meer problemen op.

"Dit botst met de eisen van de Europese privacyregels, die alleen toelaten dat bij concrete verdenkingen jegens personen in diens gegevens wordt gesnuffeld. Maar in de VS geldt natuurlijk alleen de Amerikaanse wet, net zoals bij ons alleen de Europese wet geldt", zegt Arnoud Engelfriet van ICTRecht.

Data is niet veilig in Europa

Dat betekent dat een groot aantal data op dit moment niet veilig is in Europa. ICTRecht ziet daarnaast juridische problemen voor bedrijven binnen de EU. "Een Europees bedrijf dient te allen tijde te garanderen dat persoonsgegevens adequaat beveiligd zijn tegen ongeautoriseerd gebruik. Wie dus volgens de letter van de wet wil handelen, mag geen persoonsgegevens op servers in de VS opslaan, ook niet in een cloudconstructie. Tenzij men technische maatregelen kan nemen waardoor de data niet te lezen is van de servers in de VS, bijvoorbeeld met encryptie."

In 't Veld strijdt binnen de Europese Unie voor meer duidelijkheid over de mogelijkheden om data te beveiligen binnen Europa. "De Europese Commissie moet dit dringend opnemen met de Amerikaanse regering en duidelijk maken dat we dit niet accepteren", zegt de politica op haar website.

Meer duidelijkheid hard nodig

Volgens Arnout Engelfriet is meer duidelijkheid hard nodig. "Wat men juridisch kan doen, is onduidelijk. De EU heeft geen jurisdictie over de VS (of omgekeerd). Hooguit kan men Amerikaanse bedrijven boetes opleggen omdat die immers de Europese wetten schenden."

Experts komen met verschillende oplossingen voor bedrijven die gebruik maken van cloud computing diensten uit de Verenigde Staten. Huron Legal adviseert haar Europese klanten om een Cloud Minus model aan te gaan. "Dat betekent dat zij weten waar hun data zijn opgeslagen en waar de back-ups zijn opgeslagen. Ze moeten zeker weten dat zij geen gebruik maken van een Amerikaans (dochter)bedrijf."

Contracten zullen VS niet stoppen

Een andere, maar ingewikkeldere mogelijkheid is volgens Mifsud Bonnici zorgvuldig opstellen van contracten. "Bedrijven kunnen ervoor zorgen dat binnen een clause van het contract wordt vastgelegd dat de wetgeving van één van de EU-lidstaten van toepassing is. Maar of dit genoeg is om het bereik van de Patriot Act te stoppen, is maar de vraag."

Het lijkt er vooralsnog op dat de Europese politiek alleen kiest voor (politieke) druk. Arnout Engelfriet vreest dat dit weinig resultaat zal opleveren. "De Amerikanen zijn meestal niet zo gevoelig voor wat zij zien als soft Europees gezeur in de strijd tegen het terrorisme."

Relevante whitepaper: Optimaliseer het voordeel van Big Data

[Download](#)